

PROPOSTES I ORIENTACIONS DIDÀCTIQUES:**1. ABANS DE TREBALLAR AMB ELS MATERIALS:****Activitats:****1.1. Fase d'investigació:**

Situació: Es tracta que cada alumne preguntí a casa seva o als seus veïns, si algú de la seva família ha emigrat del seu lloc d'origen. Els alumnes buscaran a una persona que hagi canviat de país, o de comunitat autònoma si el primer no és el cas. Aprofitaran per a preguntar el motiu pel qual han canviat de residència.

Desenvolupament i tractament: Una vegada tots els alumnes portin la informació, aquesta es posarà en comú i s'explicaran els diferents casos a la resta de companys i companyes. De manera visual, el/la docent anotarà el lloc d'origen, el lloc de destí, els motius de l'emigració, i totes aquelles altres dades que els alumnes considerin rellevants i comunes en el procés d'emigració i la situació de la immigració.

Ampliació: Si es vol ampliar l'activitat, per grups o bé individual, mitjançant un mapa mundi, es clavarà una xinxeta al lloc d'origen i una xinxeta al lloc final. També es podria realitzar aquesta activitat a través del recurs digital de [Google Maps](https://www.google.com/maps), i projectar les imatges mitjançant la pissarra PDI, que ens permetrà una interacció més directa amb l'alumnat. Es reflexionarà sobre les implicacions personals, sentimentals i socials que tenen les immigracions i la diversitat de situacions que implica aquest procés.

1.2. Arbre genealògic grupal:

Situació: Aquesta activitat té com a objectiu reconèixer els processos migratoris com una situació que la humanitat ha viscut des de fa molt de temps, i també identificar la dimensió que actualment tenen aquests mitjançant un element de treball molt visual: l'arbre genealògic.

Desenvolupament i tractament: Es tracta que per grups dibuixin un cercle central i hi col·loquin el nom i el lloc de naixement de cada un dels alumnes del grup i del professor/a. Procurarem que els grups siguin diversos i els seus alumnes vinguin de llocs diferents, ja siguin països o comunitats autònomes, si el primer el comparteixen entre tots. Després del cercle central, dibuixaran un segon cercle que contingui el primer, on reemplaçaran el nom dels pares i mares per les banderes d'origen de cadascú –país, comunitat, regió...-. En el tercer

cercle hi aniran les banderes del lloc d'origen dels avis. Una vegada acabat l'arbre, es parlarà sobre les diferents dades, motius, sentiments...

Ampliació: Aprofitant l'activitat, es proposa que enllacin el col·loqui amb la presentació de la cançó de *Benvingut*, del cançoner de *Karibu*, que parla del respecte i l'acceptació per a totes les persones, vinguin d'on vinguin.

1.3. Jornada gastronòmica:

Degustació de plats típics de diferents països o regions. Els menjars estaran realitzats pels alumnes i les famílies d'aquests. Aquesta és una activitat que es pot realitzar de diferents maneres: dedicar-hi un dia sencer on les famílies vinguin a l'aula, expliquin els plats, els diferents ingredients i les tradicions entorn aquests; o bé que cada setmana una família presenti el seu plat i expliqui les particularitats i l'elaboració pertinents.

1.4. Cartes dels diferents continents:

Situació: Aquesta és una activitat per a situar i conèixer els diferents continents del món de manera visual i divertida. És un recurs molt pràctic extret d'un blog¹ de diferents pràctiques de Maria Montessori, que s'anomena [Creciendo con Montessori](http://www.creciendoconmontessori.com), i en aquest cas ens serveix per a treballar els continents amb els infants a l'aula.

Desenvolupament i tractament: Es tracta que a partir de les diferents cartes dels continents, els alumnes puguin reconèixer la posició que aquests ocupen en el mapa mundi. El recurs disposa dos tipus de cartes:

- **Cartes dels continents en posició:** situen el continent d'un color determinat en posició a un mapa mundi. L'enllaç per a imprimir aquest recurs el trobareu en la següent direcció: <https://drive.google.com/file/d/0B7SCIArUUtKmdnM4MWN5VGRScIE/edit>
- **Cartes dels continents grans:** mostren el nom en majúscula i el continent. L'enllaç per a imprimir aquest recurs el trobareu en la següent direcció: <https://drive.google.com/file/d/0B7SCIArUUtKmTDh3eUYxUkNyUkE/edit>

Una vegada impreses les diferents cartes, es pot jugar a encertar quin és el nom del continent i quina és la seva posició exacta en el mapa mundi. A més, també existeix el recurs de les cartes dels diferents animals concrets que viuen en cada continent.

¹ **Autoria:** Klara. **Llicència:** Reconeixement- No Comercial-Compartir Igual CC BY-NC-SA. **Font:** <http://www.creciendoconmontessori.com/search?q=cartas+continentes>.

2. PROPOSTES DIDÀCTIQUES DELS MATERIALS DE LA MALETA:

Llibres:

2.1. La Xiufèn viu a la Xina:

Petita unitat per a incentivar la curiositat per a les tradicions i la regió de la Xina. Es proposen diferents preguntes relacionades amb els temes dels aliments, les professions, la tradició autòctona i els trets i distincions físiques. Algunes de les preguntes que podem fer entorn aquesta lectura són les següents:

- **Quantes persones formen la família de la Xiufèn? I la teva? Coneixes alguna família com la de la Xiufèn? (ètnia/número de germans...)**
- **Com és el mercat que visita la Xiufèn? Quins aliments predominen en els mercats xinesos? I en els nostres? Quin és el menjar preferit de la Xiufèn?** Aquesta pregunta ens permetrà fer connexions amb el diferent vocabulari i conèixer quins són els aliments autòctons de La Xina, o els que mengen més, i així comparar-ho amb la dieta mediterrània, per exemple. **Per què és diferent el menjar a la Xina?** Aquesta pregunta pot fer d'enllaç amb els temes del clima, el tant per cent de zones rurals que hi ha a la Xina, la pol·lució...
- **Com és que la seva escriptura és tan diferent?** L'escriptura xinesa és d'origen logogràfic, és similar als sistemes maia i egipci i és un dels trets més distintius de la cultura xinesa. Cada signe es refereix a la unitat mínima de significat (morfema), i hi ha inventats uns 50.000 caràcters diferents dels quals 10.000 són els realment utilitzats en la llengua culta i 3.000 en el llenguatge col·loquial. Una activitat per a treballar l'escriptura pot ser buscar-ne informació i que cada alumna hagi d'escriure el seu nom en xinès, o si es vol fer de manera conjunta, que esbrinin com seria el nom de la classe en l'idioma de la Xiufèn, així com algunes paraules de la cultura xinesa.
- **A quins jocs juga la protagonista? S'assemblen als teus? Per què?** Amb aquestes tipus de preguntes es pretén que els alumnes s'adonin que per molt diferents que siguin físicament, la Xiufèn i ell/a comparteixen interessos i aficions, més enllà dels trets físics i culturals. Després, seria interessant jugar a un joc tradicional de la Xina anomenat *El ratolí i el gat*, que hem extret de [l'EM Blog](http://www.aprendermandarin.com/2011/06/29/juegos-tradicionales-chinos-para-jugar-al-aire-libre/)². S'escull un nen/a que fa de gat i ha d'intentar atrapar a un altre que fa de ratolí. La resta es donen les mans formant una

² **Autoria:** Raquel Rubio i Xiaojuan Liu. **Font:** <http://www.aprendermandarin.com/2011/06/29/juegos-tradicionales-chinos-para-jugar-al-aire-libre/> **Llicència:** Copyright © 2013 enjoymandarin.es All Rights Reserved

rotllana. El ratolí es col·loca dins, i el gat fora. Tots els nens i nenes de la rotllana comencen a donar voltes mentre canten la següent cançó:

*¿Sapéis que hora es? Hora de comer, son las nueve
¿Está el gato en casa? Si, ¡Y su estómago se mueve!*

Quan s'acaba la cançó, els nens i nenes paren i el gat comença a perseguir al ratolí, entrant i sortint de la rotllana. El gat sempre ha de seguir el camí del ratolí. Quan el gat atrapa al ratolí, el nen/a que fa de ratolí s'apunta un punt.

- **Quina de les nenes que apareixen al dibuix podria ser la Xiufèn? Per què? Reconeixes com va vestida?** En el *Dossier de dibuixos interculturals* dels materials didàctics hi ha dos dibuixos amb nens i nenes de diferents llocs del món. Es tracta que els alumnes reconeguin la nena de la Xina, expliquin com han arribat a aquesta conclusió i pintin el dibuix.

2.2. Los niños del mundo:

Per a la realització d'aquesta unitat didàctica proposem un seguit d'activitats que giren entorn la lectura i sobretot la visualització de les diferents imatges que proporciona el llibre. Així doncs es treballaran algunes de les temàtiques que les imatges inspiren:

1. Amb l'ajut d'un mapamundi, o bé utilitzant el [Google Maps](#) i projectant la imatge en la PDI, l'alumnat ha de situar en un altre mapa els països que apareixen a la lectura, o bé uns quants, i pintar-los en diferents colors segons a quin continent pertanyen. Com a alternativa a que els alumnes pintin els països que apareixen a la lectura, també podem utilitzar les eines d'edició del PDI per grups: mentre un grup selecciona alguns dels països, els altres va pintant i editant els que anteriorment ja ha trobat.
2. Amb el mateix mapa, agafant l'últim dibuix del *Dossier de dibuixos interculturals* d'aquesta mateixa maleta, que s'anomena *Nens i nenes del món 2*, es tracta que els alumnes pintin i col·loquin els ninos al lloc corresponent del mapa. També es poden utilitzar diferents tècniques, com ara el collage.
3. A nivell grupal poden escollir una imatge d'un país i treballar-la a fons. Per exemple, si escollissin la imatge de Sibèria, algunes de les preguntes guia per a orientar i encuriosir a l'alumnat podrien ser: *Quins animals apareixen en la imatge? Creieu que aquest noi va a l'escola? Per què? Quin camí ha de recórrer per arribar a l'escola? Què deu fer aquest nen durant el dia? I vosaltres, què feu?* Pot ser interessant relacionar aquestes preguntes amb els elements estructurals del país: el clima, la població, l'economia...

Després, es podria realitzar un mural amb les informacions més rellevants del país en qüestió. Per a la realització d'aquesta activitat pot ser interessant la visualització d'algun dels cinc capítols del programa [*Els camins més perillosos per anar a l'escola*](#)³ de TV3.

2.3. Mares del món:

Comparar la primera fotografia que apareix al llibre amb la resta, ja es considera un exercici que pot donar molt de sí. Proponem que cada alumne porti una fotografia del seu naixement i/o dels seus primers dies de vida, i que realitzi una fitxa amb la informació: pes, alçada, hospital de naixement, tipus de naixement (natural o no), quanta estona va durar aquest, i altres informacions que poden servir per fer una comparativa de la situació de moltes mares i fills/es en altres països del món, com per exemple quin va ser el procés d'alletament, què significa ser mare en cadascuna de les fotografies, té el mateix significat (culturalment parlant)? Per a fer el treball més visual, l'alumnat pot realitzar un mural amb les fotografies i la informació recopilada.

Cançoners:

2.4. Cançoner intercultural – Cançons d'arreu del món:

Aquest és un material d'ampliació, i consta d'un total de 10 cançons, que per a treballar-les amb els infants proposem la següent metodologia: farem "un viatge" al país de procedència o continent de la cançó. Amb l'ajut d'una bola del món/mapa mundi/[*Google Earth*](#), s'indicarà als infants el destí del viatge. Una vegada situats, s'explicaran els principals trets característics del país en concret, com per exemple quina és la seva història, quina o quines religions practiquen, com és el seu clima, la política... També com vesteixen, quins instruments tenen, quins animals hi viuen, quin temps hi fa, quins passatges hi predominen, què s'hi menja... Seguidament s'introduirà la cançó i es treballaran alguns aspectes musicals com el ritme, la pulsació, la intensitat, la lletra i la comprensió d'aquesta, i la dansa, d'una manera lúdica.

³ **Autoria:** Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals. **Llicència:** © Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals, SA. **Font:** <http://www.ccma.cat/tv3/camins-perillosos-escola/programa/>

Cada cançó està acompanyada de la partitura, la lletra, la traducció i la transcripció fonètica, si s'escau. A més, l'última cançó té una petita unitat didàctica per aprofundir en la seva temàtica. Trobareu aquest material recollit en un document situat a la carpeta d'*Altres Materials*. Les cançons les trobareu al CD anomenat *Cançoner Intercultural, Cançons d'arreu del món*⁴, i les lletres en el cançoner imprès les trobareu dins la maleta. Virtualment el trobareu a la carpeta d'*Altres Materials*.

2.5. Cançoner Karibu:

Aquest és un material d'ampliació que recull de cançons per a tots els cicles, des d'Infantil fins a Superior. En la primera part del cançoner es recullen les peces extretes de [l'Espectacle d'animació infantil Karibu](#)⁵, de Carles Cuberes, on es troba l'única cançó que es proposa per al Cicle Infantil, titulada *Benvingut*. Trobareu aquest material a la carpeta d'*Altres Materials*, i allà mateix s'hi troben els enllaços de les cançons proposades. Físicament, trobareu aquest material imprès a la maleta, i de manera virtual el trobareu a la carpeta d'*Altres Materials*.

Dossier de dibuixos:

2.6. Dossier de dibuixos interculturals:

Aquest dossier intercultural⁶ consta d'un total de 10 dibuixos de situacions, personatges, costums, balls i danses de diferents parts del món. Amb aquests materials, es busca complementar les lectures, les cançons i les fitxes, per a què els alumnes de manera lliure puguin representar i pintar les diferents situacions. Trobareu aquest material imprès a la maleta, i també el trobareu de manera virtual a la carpeta d'*Altres Materials*.

3. MATERIALS COMPLEMENTARIS INTERESSANTS:

Curtmetratges:

3.1. *El Puente*:

Aquest material⁷ no està estrictament relacionat amb cap de les lectures proposades, tot i que ens ha semblat adequat i encertat proposar-lo, ja que convida a que l'alumnat reflexioni entorn del respecte i la diferència d'opinions. Els protagonistes de la petita història de l'autor

⁴ **Autoria:** Olga González. **Llicència:** Reconeixement- No Comercial- Compartir Igual CC BY-NC-SA

⁵ **Autoria:** Carles Cuberes. **Llicència:** © 2015 Carles Cuberes **Font:** http://www.alternativa3.com/xarxaescolesj/wp-content/files_mf/karibu24.pdf

⁶ **Autoria:** Varis

⁷ **Autoria:** Coaching Barcelona. **Llicència:** Llicència estàndard de YouTube **Font:** <https://www.youtube.com/watch?v=BUUjZduPECY>.

Ting Chian Tey són: un ós rentador, un conill, un ós i un cérvol. [Aquest curt](#) ensenya a l'espectador el respecte cap als altres i el consens a l'hora de resoldre els problemes, a més de no mirar sempre per als interessos personals.

3.2. *Por cuatro esquinitas de nada*:

[Aquest curt](#)⁸ tracta de la diversitat, de l'acceptació, de la superació i també de l'autoestima. Com el curt anterior, no està estrictament relacionat amb cap dels llibres proposats a la bibliografia, però sí amb la temàtica general de la maleta. Convida a la reflexió d'una manera molt subtil. L'autor, Jérôme Ruillier ens brinda una simple i preciosa metàfora sobre com haurien de realitzar-se els canvis necessaris per a la inclusió dels que són diferents en la nostra societat. Així els infants poden reflexionar sobre situacions del dia a dia en què considerin que no s'hi està donant un procés inclusiu.

Blogs interessants:

3.3. *Escola Vedruna Àngels, Caixa de la Pau*:

Aquest material és totalment addicional i no pretén ser estrictament relacionat amb cap llibre, sinó que està pensat per a descobrir materials i coneixements sobre la cultura de la pau, i si s'escau es podria relacionar amb el contingut fotogràfic dels llibres *Mares del món*, *Yo vivo aquí* i *Niños del mundo*, tres materials que ofereixen fotografies d'arreu del món i en moltes ocasions en lloc que han estat o estan en guerra. En aquest [blog](#)⁹ trobareu diferents propostes de llibres per educar en la pau des de diferents punts de vista: mares i pares, mestres de l'escola, amics i amigues... En aquesta proposta, hi apareix la sinopsis, les coses a treballar i l'edat a la qual va adreçat cadascun dels llibres proposats.

Guia il·lustrada:

3.4. *Diferentes*:

Aquesta és una [guia il·lustrada de la Fundació Adecco](#)¹⁰ sobre diversitat i discapacitat que consta de dues parts i està dirigida als infants d'entre 4 i 8 anys. És un material addicional que

⁸ **Autoria:** Mayte Calavia. **Llicència:** Llicència estàndard de YouTube. **Font:** https://www.youtube.com/watch?v=DBjka_zQBdQ.

⁹ **Autoria:** Escola àngels Vedruna. **Llicència:** © Fundació Privada Educativa Vedruna - Tots els drets reservats **Font:** <http://unboscdellibres.blogspot.com.es/p/caixa-de-la-pau.html>

¹⁰ **Autoria:** Fundación Adecco. **Llicència:** © 2008 Adecco. **Font:** http://www.fundacionadecco.es/SalaPrensa/PublicacionesEstudioCasos.aspx?Est_Id=163

es pot utilitzar en el cas que el professorat ho trobi oportú per la tipologia d'alumnat que es troba a l'aula i per les seves necessitats educatives concretes.

- L'enllaç de la Guia 1 és el següent:

http://www.fundacionadecco.es/_data/SalaPrensa/Estudios/pdf/272.pdf

- L'enllaç de la guia 2 és el següent:

http://www.fundacionadecco.es/_data/SalaPrensa/Estudios/pdf/273.pdf

Diccionaris:

3.5. Diccionari infantil il·lustrat català – xinès:

En el [següent enllaç](#)¹¹ trobareu un diccionari on-line de català-xinès i viceversa. Aquest material es pot aprofundir per a conèixer més concretament la llengua xinesa i algunes de les seves paraules, així com posteriorment a la lectura del llibre *La Xiufèn viu a la Xina*, que en algunes ocasions proposa paraules en xinès.

¹¹ **Autoria:** Punt d'Intercanvi Associació Sociocultural. **Llicència:** ©Generalitat de Catalunya. **Font:** http://www.edu365.cat/agora/dic/catala_xines/